

De voorbereiding van de veiligheidsregio op een stralingsongeval

1. Welke taak heeft de veiligheidsregio bij een stralingsongeval in Tihange?

Bij een ongeval in de kerncentrale van Tihange kunnen radioactieve stoffen in Limburg terecht komen. Limburg kan dus te maken krijgen met de gevolgen, terwijl de plaats van het incident in België ligt. De directe bestrijding van het ongeval is daarmee een verantwoordelijkheid van de Belgische autoriteiten.

Volgens de wet heeft een veiligheidsregio de taak om zich zo goed mogelijk voor te bereiden op risico's en op het bestrijden van de gevolgen van een ongeval. Ook als het risico-object in een buurregio ligt. De veiligheidsregio heeft dus de taak om zich voor te bereiden op de gevolgen van een ongeval in de kerncentrale van Tihange.

2. Hoe bereidt de veiligheidsregio zich voor?

De veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord trekken samen op in de voorbereiding op een stralingsongeval. Ze volgen continu de ontwikkelingen rondom straling, onder meer door deel te nemen aan landelijke werkgroepen. Er is overleg met de rijksoverheid, experts en kennisinstellingen op het gebied van straling. Ze bekijken nationale en internationale richtlijnen. Partners die een rol (kunnen) hebben bij een stralingsongeval worden betrokken. Plannen worden vertaald naar concrete acties en afgestemd met regionale, landelijke en euregionale partners. Daarom is er regelmatig overleg met Belgische en Duitse partners.

Taken en rollen worden beschreven, zodat elke hulpverlener weet wat hij moet doen bij een stralingsongeval. Hulpverleners moeten voor hun taak worden opgeleid en getraind. En er worden oefeningen gehouden.

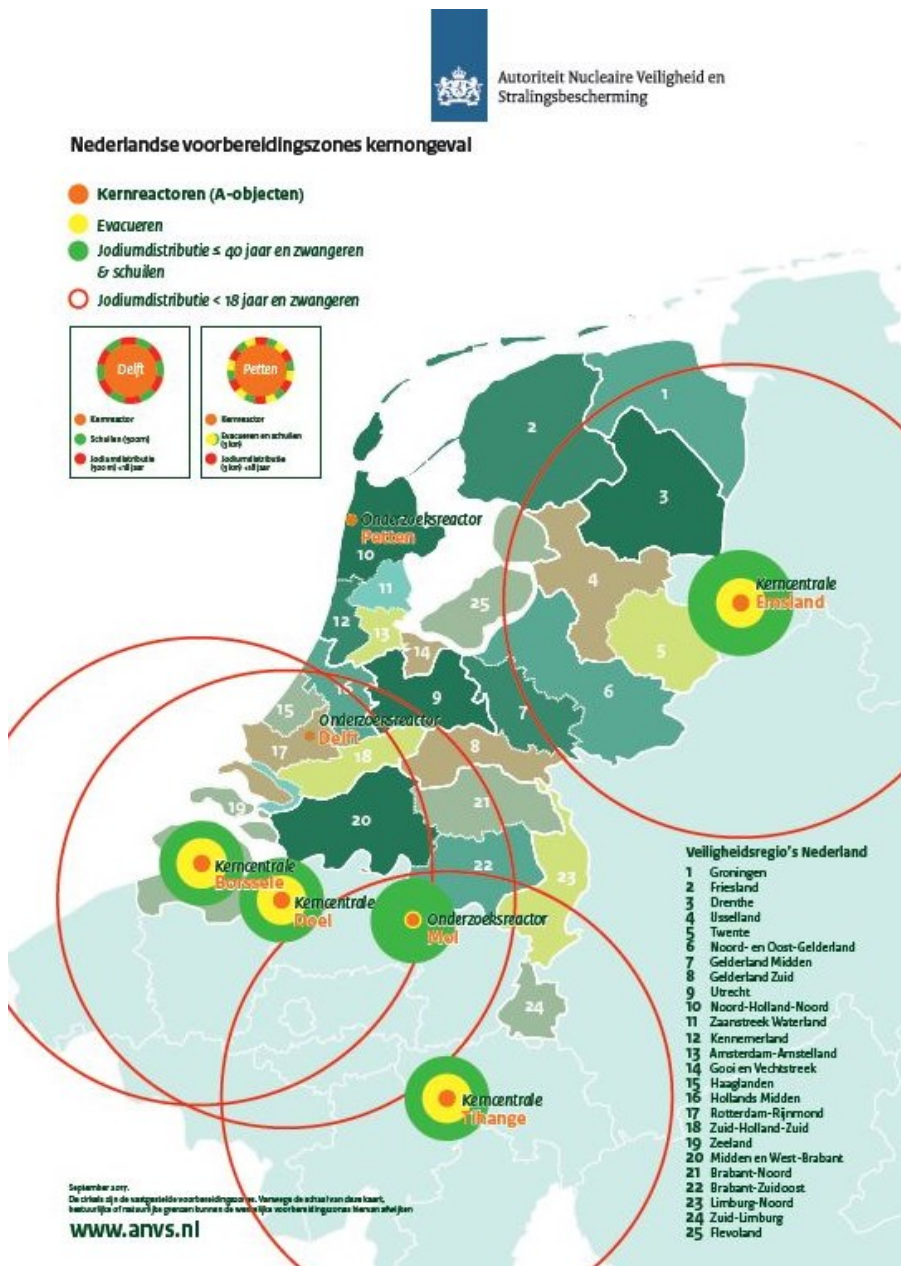
De voorbereiding is een continu proces. Situaties en inzichten kunnen veranderen en dan moeten ook de plannen worden geactualiseerd.

3. Van welk scenario gaat de veiligheidsregio uit?

100% veilig bestaat niet. Daarom kennen we risico-objecten. Zoals elke kerncentrale is Tihange een risico-object. Limburg heeft zelf ook een aantal risico-objecten. Voorbeelden zijn vliegveld Maastricht Aachen Airport en industrieterrein Chemelot. De veiligheidsregio bereidt zich voor op calamiteiten bij deze risico-objecten. Belangrijk daarbij is de risico-inschatting. Uitgangspunt is: risico = kans x effect. Hoe groot is de kans op een calamiteit en hoe groot zijn dan de gevolgen? Als er radioactieve stoffen vrijkomen zijn er veel verschillende scenario's mogelijk. Er is landelijk een maatgevend scenario bepaald. Dit is een realistisch scenario waarop de veiligheidsregio haar voorbereidingen baseert.

4. Waarom bereidt Limburg zich niet voor op schuilen en evacueren?

Nederland hanteert zones voor de voorbereiding op maatregelen bij een stralingsongeval. Deze zones zijn internationaal bepaald en zijn gebaseerd op het vermogen van de kernreactoren. Voor de kerncentrale van Tihange geldt:
 Voorbereiden op evacuatie binnen een zone van 10 km
 Voorbereiden op schuilen binnen een zone van 10 km
 Voorbereiden op jodiumtabletten binnen een zone van 100 km

Limburg valt niet in de zones voor voorbereiding op evacuatie en schuilen (zie bovenstaand kaartje). Gezien de afstand tot Tihange is het onwaarschijnlijk dat Limburg te maken zal krijgen met een hoeveelheid straling waarbij dit nodig zal zijn.

Overigens is de maatregel schuilen vrijwel gelijk aan schuilen bij een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dat vraagt geen verdere voorbereiding, mocht schuilen onverhoopt toch aan de orde zijn voor Limburg.

5. Waarom onderzoekt de veiligheidsregio de veiligheid van de kerncentrale van Tihange niet?

Het toezicht op de veiligheid van kerncentrales is in Nederland een taak van de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming. Zie www.anvs.nl. In België is dat een taak van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC).

6. Er leven vragen en zorgen in Limburg over de veiligheid van de kerncentrale in Tihange. Hoe gaat de veiligheidsregio daar mee om?

De veiligheidsregio neemt de zorgen van de burger serieus. Met het onderschatten van risico's dienen we de burger niet, maar met het overschatten van risico's trouwens ook niet. Daarom baseert de veiligheidsregio zich op feiten en niet op meningen of gevoelens.

De veiligheidsregio is goed op de hoogte van de risico's van de kerncentrale van Tihange. De voorbereiding op een stralingsongeval gebeurt volgens internationale richtlijnen en op basis van advies en informatie van de officiële instanties in Nederland die over straling gaan: het ministerie van Infrastructuur en Milieu, het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (jodiumtabletten), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS).

Straling is complexe materie. Het is een specialistisch vakgebied. Daarom schakelt de veiligheidsregio, als het nodig is, experts in. Dergelijke deskundigen werken op (inter)nationaal niveau. Bijvoorbeeld bij de ANVS, het RIVM en IAEA (International Atomic Energy Agency).

7. Waarom komt de veiligheidsregio niet in actie om Tihange te sluiten?

De veiligheidsregio is geen politiek orgaan en neemt geen politieke standpunten in. Daarom is de veiligheidsregio noch voorstander noch tegenstander van Tihange of elk ander risico-object.

Het is aan de gemeenteraden in Limburg om te bepalen welke risico's we in onze regio acceptabel vinden en tot welk niveau de veiligheidsregio daarop voorbereid dient te zijn. Ten minste één keer in de vier jaar legt de veiligheidsregio aan de gemeenteraden een regionaal risicoprofiel voor. Dat geldt ook voor de kerncentrale van Tihange. De discussie over wel/niet actie voeren tegen Tihange hoort dan ook door de Limburgse politiek gevoerd te worden.